

De overheid vervulde in het verleden een grote rol in de bedrijfstak Bijenhouden door middel van het doen van bijonderzoek via het Rijks Proefstation voor Bijenteelt (RPB). Dit overheidsinstituut was gevestigd in Ambrosiushoeve in Hilvarenbeek dat sinds 1908 als centrum voor bijenteelt functioneerde. In het kader van de decentralisatie en het terugtrekken van de overheid is dit instituut opgeheven en zijn de taken deels verplaatst naar o.a. de Universiteit Wageningen en de overkoepelende imkerverenigingen NBV en Imkers Nederland.

De taken van het Rijks Proefstation voor Bijenteelt (RPB) waren:

- Doelen: Het RPB richtte zich op onderzoek naar bijenziekten, verbetering van bijenteeltmethoden, en ondersteuning van imkers in Nederland.
- Ziektebestrijding: Het instituut speelde een centrale rol in het bestuderen en bestrijden van bijenziekten zoals Amerikaanse vuilbroed en Nosema.
- Educatie en voorlichting: Naast onderzoek gaf het instituut cursussen en adviezen aan bijenhouders om hen te helpen bij het gezond houden van hun bijenvolken.

De overheid heeft zich de afgelopen decennia volledig terug getrokken uit de bedrijfstak Bijenhouden en heeft het onderzoek en de bestrijding van besmettelijke ziekten aan de bedrijfstak zelf overgelaten. De overheidsregelingen voor vergoedingen voor het vernietigen van bijenstallen en volken bij uitbraken van meldingsplichtige ziekten bestaan al lang niet meer.

De Nederlands imkerverenigingen hebben zelf Bijengezondheidsspecialisten opgeleid en hebben een landelijk netwerk opgetuigd dat in samenwerking en met ondersteuning van de Universiteit Wageningen adequaat bijonderzoek en in overleg met de NVWA maatregelen weet te treffen bij uitbraken van besmettelijke meldingsplichtige ziekten. De berichtgeving hieromtrent is gezien de bekendheid van de imkers bij de landelijke verenigingen eenvoudig en doeltreffend geregeld.

De registratieplicht voor imkers, bijenstanden en volken via de nu voorgestelde overheidsregeling, die voor een groot deel al lang geregistreerd zijn en bekend zijn bij de vier Nederlandse imkerverenigingen, is dus een extra administratieve laag, die kostenverhogend werkt en geen nieuwe voordelen oplevert. Nog sterker: de gegevens bij de RVO zullen zeer snel verouderen omdat de hobby-imkers zelf, hun aantallen volken en hun standplaatsen zeer volatiel zijn. Er wordt namelijk regelmatig met bijenvolken gereisd en het verloop onder hobby-imkers is zeer aanzienlijk.

De van Europese zijde verplichte bijenvolk-registratie kan dus beter overgelaten worden aan de bedrijfstak zelf. Met weinig extra middelen is het aantal bijenvolken per imker toe te voegen aan de bestaande verenigingsadministratie en is er een doeltreffend alert-systeem via de e-mail op te tuigen bij een uitbraak van een besmettelijke ziekte. De data kunnen via een zogenaamd portal één keer per jaar geüpload worden naar de RVO database. De kosten worden hiermee drastisch verlaagd, terwijl de integriteit van de gegevens veel beter geborgd is.

De overheid kan volstaan met een registratieplicht voor alle imkers in Nederland naar keuze bij één van de vier verenigingen, zodat alle imkers met hun vestigingsadres via de verenigingen bekend zijn. Aangezien deze info ook gebruikt wordt voor de adressering van vakbladen e.d. hebben alle partijen er baat bij deze info up-to-date te houden.

Een ander bezwaar tegen de voorgestelde UBN-regeling betreft de doorberekening van de kosten. Beroepsimkers met 400 tot 1000 volken, die hun volken centraal plaatsen in de winter, betalen straks evenveel als de hobby-imker met 1 volkje in de achtertuin. Dit is volstrekt onredelijk.